МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

ФІНАНСОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

ЗБІРНИК ТЕЗ

ІРПІНЬ
2024

Міністерство фінансів України
Міністерство освіти і науки України
Державний податковий університет
Університет ім. Яна Кохановського, Польща
Варшавський університет наук про життя, Польща
Університет Миколаса Ромеріса, Литва
Університет «Проф. Д-р Асен Златаров», Болгарія
Ясський університет «Александру Іоан Куза», Румунія
Державний університет ім. Шота Руставелі, Грузія
Азербайджанський державний економічний університет, Азербайджан
Державний університет Молдови, Молдова
Академія економіки і педагогіки, Чехія
Колегіум Гельветикум, Швейцарія
Міжнародна організація «Євроконтроль», Бельгія

ФІНАНСОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Тези доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених

22 лютого 2024 року

ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ

Ірпінь
2024

УДК 338.4:336(06)(477)
ББК 65.9(4Укр)-987я431
Ф 59

Рекомендовано до друку Вченою радою
Державного податкового університету
(протокол № 11 від 28 березня 2024 року)

Науково-редакційна колегія:
Н. М. Давиденко, доктор економічних наук, професор;
О. Д. Гордей, доктор економічних наук, професор;
Г. О. Скрипник, кандидат економічних наук, доцент.

Ф 59 **Фінансові механізми забезпечення відновлення економіки України в сучасних умовах** [Електронне видання] : збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, м. Ірпінь, 22 лютого 2024 року. – Ірпінь, 2024. – 612 с. – PDF-формат ; мережеве видання ; інституційний депозитарій.
ISBN 978-966-337-722-3

До збірника увійшли тези доповідей науково-практичної конференції з актуальних проблем фінансової теорії в контексті світового досвіду та вітчизняних реалій. Висвітлено теоретичні та методичні аспекти управління державними фінансами, фінансами суб'єктів підприємництва в умовах воєнного стану, особливості й перспективи розвитку корпоративних фінансів та сучасної податкової системи України в умовах кризової економіки. Розглянуто зміни у бюджетній сфері під час запровадження воєнного стану. Досліджено питання розвитку фінансів та податкової системи в зарубіжних країнах.

Збірник буде корисним для працівників органів державного управління, фінансової сфери, науковців, викладачів, аспірантів, студентів.

Мова: українська, англійська

Відповідальність за науковий рівень тез доповідей, обґрунтованість висновків, достовірність результатів несуть автори та їх керівники.

УДК 338.4:336(06)(477)
ББК 65.9(4Укр)-987я431

ISBN 978-966-337-722-3 © Державний податковий університет, 2024

СПИСОК ОРГАНІЗАЦІЙ УЧАСТНИКІВ

Державний університет ім. Шота Руставелі, Грузія

Державний університет Молдови, Молдова

Університету «Проф. Д-р Асен Златаров», Болгарія

Університет ім. Яна Кохановського, Польща

Ясський університет «Александру Іоан Куза», Румунія

Вінницький національний аграрний університет, Україна

Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», Україна

ВСП «Бобровицький фаховий коледж імені О. Майнової НУБіП України», Україна

ВСП «Ірпінський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України», Україна

ВСП «Криворізький фаховий коледж Державного університету економіки і технологій», Україна

Державне агенство з енергоефективності та енергозбереження України, Україна

Державний біотехнологічний університет, Україна

Державний податковий університет, Україна

Державний торговельно-економічний університет, Україна

Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій, Україна

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, Україна

Дніпровський національний університет ім. Олеся Гончара, Україна

ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України», Україна

Запорізький національний університет, Україна

Інститут демографії та проблем якості життя Національної академії наук України, Україна

Ірпінський фаховий коледж економіки та права, Україна

Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана, Україна

Київський університет імені Бориса Грінченка, Україна

Криворізький національний університет, Україна

Львівський національний університет імені Івана Франка, Україна

Луцький національний технічний університет, Україна

Маріупольський державний університет, Україна

Національний технічний університет «Дніпровська Політехніка», Україна

Національний університет біоресурсів і природокористування України, Україна

Національний університет «Чернігівська політехніка», Україна

Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, Україна

Національний університет харчових технологій, Україна

Одеська державна академія будівництва та архітектури, Україна

Одеський національний економічний університет, Україна

ПАТ Акціонерний банк «Південний», Україна

Полтавський державний аграрний університет, Україна

Приватний вищий навчальний заклад «Європейський університет», Україна

Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця, Україна

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, Україна

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, Україна

Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди, Україна

Харківський національний університет внутрішніх справ, Україна

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

Університет митної справи та фінансів, Україна,

Черкаська філія Приватного вищого навчального закладу «Європейський університет», Україна

Херсонський державний університет, Україна

Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут, Україна

Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, Україна

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОЇ ТЕОРІЇ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Crudu Lidia
State regulation of land relations in the agricultural sector of the Republic of Moldova: an analysis of strategic frameworks and legislative measures 24

Naida Angelina
The development of the entrepreneurial university concept in the Republic of Moldova..... 29

Secrieru Vasile
The general situation on the market of auditing services in the Republic of Moldova 35

Азаренков Сергій
Наукові концепції до трактування поняття «фінансова стабільність»..... 41

Бойченко Владислав
Віртуальні активи vs нематеріальні блага: співвідношення понять 44

Британ Вадим
Теоретичні підходи визначення фінансової безпеки банківських установ 46

Брянська Юлія
Фінансове стимулювання розвитку територіальних громад 50

Вдовиченко Микита
Сутнісна характеристика поняття «ринок банківських послуг..... 52

Горбунова Анастасія
Проблеми фінансової теорії в умовах сучасних викликів 55

Гребенюк Тетяна
Проблеми розвитку ринку нерухомості в Україні
під час масштабних обстрілів населених пунктів 58

Демінська Дарія
Сучасні виклики фінансової теорії в умовах сьогодення 61

Деревко Юрій
Роль небанківських фінансово-кредитних установ
на ринку фінансових послуг..... 64

Іроденко Роман
Щодо фінансових умов на світових ринках капіталу:
ризики і можливості фінансових інвестицій..... 67

Ісадкова Олександра
Прояви інфляційних процесів в економіці України
через призму глобальних подій..... 70

Кальчук Денис
Проблеми фінансової теорії в умовах сучасних викликів 75

Клочник Ольга
Дослідження залежності між обсягом промислової
продукції та доходами населення України 78

Лаговська Тетяна
Механізми забезпечення відновлення
економіки постраждалих територій України 81

Мартинов Денис
Економічне трактування поняття «невизначеність» та
її вплив на фінансову стабільність..... 84

Новицька Софія
Проблеми фінансової теорії в умовах сучасних викликів 89

Ромашко Олексій
Розвиток кредитної діяльності комерційних банків
в Україні під час військових дій..... 90

Рубан Максим, Міхєєнко Анатолій
Пріоритетні напрями та тенденції
розвитку страхового ринку україни..... 93

Сердюк Денис, Швець Максим
Фінанси сталого розвитку:
теоретичне обґрунтування сутності..... 96

Voziian Valeriia
Resistance to change: challenges and opportunities..... 99

Хом'як Катерина
Інвестиційна діяльність страхових компаній в Україні..... 102

Яковишен Євгеній
Інвестиції в Україну: основні проблеми та
перспективи формування..... 105

СЕКЦІЯ 2. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ

Волок Антон, Решетилов Денис
Теоретичні положення здійснення
імпакт-інвестування для сталого розвитку 108

Воробйов Андрій
Бюджетний дефіцит: причини, види та шляхи оптимізації..... 112

Грідіна Анастасія
Управління публічними фінансами в умовах воєнного стану 114

Давидюк Микола
Актуальні питання фінансового забезпечення
сільських територій в умовах воєнного стану 117

Дембовська Вероніка
Ключові податкові шляхи удосконалення
публічних фінансів України 120

Дідківська Карина
Особливості формування доходів держави
в умовах військового стану 123

Калініченко Зоя
Нове у фінансовому менеджменті
для місцевого самоврядування 126

Карманикова Ілона
Особливості управління публічними
фінансами в період сучасності 130

Коблик Ігор
Забезпечення боргової стійкості територіальних громад:
стратегії вибору боргової політики 133

Когут Сергій
Енергетичний ринок як фінансова
складова економіки України 135

Кондаурова Домініка
Залучення внутрішніх фінансових ресурсів
для відновлення економіки України 138

Конончук Олег
Трансформація заощаджень населення в інвестиції 141

Кравчук Анна
Стратегічне управління публічними фінансами
як інструмент зміцнення фінансової безпеки України 144

Кузьмак Анна
Місцевий бюджет Києва: структура та динаміка 147

Лейм Єва
Пільгове іпотечне кредитування в умовах війни..... 151

Липкань Андрій
Фінансові загрози економічній безпеці України
в умовах воєнного стану 154

Лісовська Анна
Особливості організації фінансів публічного сектору 157

Ломонос Роман
Сучасні аспекти забезпечення фінансової
безпеки держави в умовах глобалізації 161

Liubchak Iryna
The state budget of Ukraine under martial law 164

Мельниченко Руслана
Проблеми та перспективи розвитку
фондового ринку України..... 167

Надтока Максим
Удосконалення процесу ухвалення управлінських
рішень у частині публічних закупівель 170

Онищук Артем
Фінансова безпека держави в умовах воєнного стану 172

Охай Владислава
Формування місцевих бюджетів: проблеми та перспективи..... 176

Павленко Владислав
Чинники впливу та взаємозв'язок дефіциту
бюджету й економіки країни..... 181

Петренко Анастасія
Особливості управління публічними фінансами
в умовах військового стану 184

Радкевич Уляна
Стан економічної безпеки України в період війни..... 187

Романишина Вікторія
Управління публічними фінансами
під час військового стану на території держави..... 191

Савчук Тетяна
Виклики та напрями вдосконалення управління
публічними фінансами в Україні 194

Супрун Андрій
Спрощення доступу іноземного капіталу
в секьюритизовані фінансові інструменти
відбудови та відновлення України..... 197

Сусіденко Юлія
Управління публічними фінансами України в сучасних умовах..... 201

Кривов Ігор
Територіально-орієнтовані механізми публічного
управління інвестиційним розвитком..... 204

Тарасенко Анастасія
Проблеми управління публічними фінансами
в сучасних умовах 207

Угоднікова Олена
Інвестиційно-маркетингові концепції
публічного управління в територіальних громадах 211

Чередниченко Ігор, Бессараб Руслан
Фінансовий моніторинг в умовах цифрової економіки:
сутність та ключові аспекти 215

Чмирук Ангеліна
Доходи та витрати комерційних банків
під час негативного впливу війни в Україні 219

Яницький Андрій
Розвиток соціальної інфраструктури
як передумова достатнього рівня життя населення 222

СЕКЦІЯ 3. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСІВ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Mocanu Cătălina
The role of life insurance..... 226

Onufrei Daniela
The subsidization of agriculture in the Republic
of Moldova from 2020 to 2024 231

Botezatu Andrei
Agricultural income the main financial instrument
of the agricultural business..... 234

Panfilii Iuliana, Botezatu Andrei
Assessment of the development level
of the rural space in the Republic of Moldova 239

Sula Valeriu
Digitization and technology in the banking sector 245

Yavorska Natalia, Mysholov Anastasia
Assessment of the financial results of the insurance company..... 251

Андрушкевич Наталія
Напрями вдосконалення управління фінансами підприємства..... 254

Бакумов Валентин
Система управління фінансовими ресурсами
сільськогосподарського підприємства 257

Бут Таїсія
Грошові потоки у формуванні фінансово-ресурсного
потенціалу аграрних підприємств..... 260

Буткевич Тарас
Місце SWOT-аналізу у визначенні рівня фінансової безпеки
сільськогосподарських підприємств України..... 263

Ваховська Аліса
Вплив електронних фінансових платформ
на розвиток підприємництва 266

Гризо Діана
Результати маркетингового дослідження
привабливості лікарських засобів для споживачів..... 269

Горбатюк Вікторія, Міщенко Вероніка
Process management of enterprise development risks
as a source of its competitiveness..... 272

Гупало Максим, Пащенко Оксана
Аналітичні аспекти витрат домогосподарств України..... 275

Гурська Лариса
Підтримка фінансової стійкості суб'єктів
підприємництва в умовах воєнного стану..... 279

Дида Аліна
Кластеризація банків України за рівнем довіри клієнтів..... 282

Домбровська Софія
Фінансові інструменти стимулювання
підприємництва в Україні..... 285

Драч Анастасія
До питання про трактування активів підприємства 288

Жданкін Володимир
Банківський менеджмент як основа ефективного
управління комерційним банком 291

Зауліна Владислава, Гурська Лариса
Фінансові інструменти підтримки малого та
середнього бізнесу в умовах воєнного стану 294

Заяць Микола
Моделі реструктуризації підприємств..... 297

Іванова Марія
Механізм фінансового забезпечення підприємств:
функціональні аспекти 300

Казан Тетяна, Нікольчук Юлія
Складники фінансового потенціалу підприємства..... 303

Карбівський Віктор
Вплив структури капіталу на рівень
фінансової безпеки аграрних підприємств..... 305

Карманикова Ілона
Особливості підприємницької діяльності
в умовах повномасштабного вторгнення 309

Казакова Альона, Антонов Роман
Фінанси суб'єктів малого підприємництва
в умовах воєнного стану 312

Кореняк Віктор
Особливості управління капіталом компанії в умовах війни..... 315

Левіс Роман
Ліквідність і платоспроможність у системі
забезпечення фінансової безпеки підприємства..... 319

Ломонос Руслан
Роль державно-приватного партнерства
в контексті модернізації економіки України 321

Миколюк Цвітана, Бондарук Світлана
Етапи управління капіталом підприємства 324

Мурашковська Ірина, Барилко Андрій
Банківське кредитування домогосподарств:
сутність та особливості здійснення 327

Остапенко Вероніка
Аналіз проблем та перспективи розвитку
системи управління прибутком підприємтсва 331

Пащенко Оксана, Жарікова Олена
Особливості функціонування та сутність
домогосподарств в економіці України 334

Подик Софія
Кредитування аграрних підприємств в умовах війни 338

Постернак Олексій
Фінансове регулювання ходу будівництва
об'єктів в умовах жорсткого обмеження ресурсів 342

Приймачок Анастасія
Аналіз ліквідності та платоспроможності
підприємства на прикладі АТ «Укрпошта» 345

Пуздрановський Максим, Шевчук Владислав
Ризики у діяльності підприємств: теоретичні аспекти..... 348

Резнік Вероніка
Проблеми розвитку фінансів суб'єктів господарювання..... 351

Стрілець Анжела
Забезпечення платоспроможності страхової компанії 353

Тереняк Микола
Принципи забезпечення фінансової безпеки підприємств 355

Ткачук Наталія
Чисті грошові потоки в системі управління підприємством 358

Харченко Людмила
Механізм фінансування закладів освіти
в умовах воєнного стану 361

Хоменко Антон
Зниження ризику підприємств харчової промисловості
з метою оптимізації політики ціноутворення 364

Цвєткова Мілєна
Проблеми інвестування аграрного
сектору України у воєнний час 369

Чайка Лілія
Фінансова стійкість – підґрунтя для ефективного
функціонування підприємства 372

Чекмарьова Наталя
Інноваційна діяльність підприємств в умовах війни 375

Черненька Людмила
Фінансова безпека діяльності страхових компаній 378

Чийпеш Наталія, Заєць Олексій
Хмарні сервіси в діяльності кредитних установ 381

Шевчук Альона, Нікольчук Юлія
Банківський кредит: поняття, функції та значення 384

Швець Сабіна
Оцінка фінансових ризиків у системі управління фінансовою безпекою підприємства..... 387

Яременко Юлія, Пащенко Оксана, Жарікова Олена
Фінансові ресурси домогосподарств 391

СЕКЦІЯ 4. ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КОРПОРАТИВНИХ ФІНАНСІВ

Білошицький Андрій
Особливості та перспективи розвитку корпоративних фінансів 395

Безкровний Вадим
Відновлення енергетичної інфраструктури України: фінансові перспективи Європейського Союзу у післявоєнний період..... 398

Тяжина Анжела, Гудзь Олена
Розвиток корпоративних фінансів з використанням цифрових рішень та інструментів: нові можливості й проблеми 401

Євчук Дмитро, Терещук Дмитро
Фінансові інструменти формування інвестиційних ресурсів аграрного сектору..... 404

Криворучко Юлія
Моделі корпоративного фінансового управління в умовах глобалізації..... 408

Мацука Вікторія
Корпоративні фінанси як інструмент управління бізнесом..... 411

Небесенко Анастасія
Перспективи розвитку корпоративних фінансів 414

Пшенична Марія, Соловюк Надія
Трансформація підходів до фінансової
діяльності АТ «КРЕДОБАНК» в умовах кризи 417

Пшенична Марія, Федоренко Олександр
Вплив воєнного конфлікту на страховий
ринок та портфельну діяльність страховиків в Україні 420

Пшенична Марія, Шикітка Ангеліна
Проблеми та перспективи діяльності
кредитних спілок як фінансового посередника 423

Середа Єлизавета
Перспективи розвитку корпоративних фінансів 426

Черненко Владислав
Сутність та розвиток корпоративних фінансів
в умовах сучасності 428

Шабан Надія
Особливості та перспективи розвитку корпоративних фінансів 431

Яришева Анжела, Фесенко Валерія
Звіт про управління: сутність та особливості формування 434

Ясенецький Володимир
Роль і значення корпоративного сектору
в забезпеченні регіонального розвитку 437

СЕКЦІЯ 5. ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ

Marin Nicoleta, Secrieru Vasile
Tax evasion - an obstacle in the Moldova's path to EU membership..... 440

Бабич Вікторія
Національна стратегія доходів та її вплив
на податкову систему України 444

Боклач Надія
Сучасна податкова система України: актуальні проблеми..... 447

Бондаренко Анна
Світовий досвід боротьби із податковими правопорушеннями..... 450

Давиденко Маргарита
Екологічний податок як інструмент держави в охороні довкілля 453

Дзекунов Сергій
Перспективи розвитку бюджетно-податкової
політики України в умовах сучасних викликів 456

Yevtushenko Natalia, Nechytaylo B. S.
Tax administration systems of Ukraine under
the conditions of marital state..... 459

Журавель Вікторія
Роль податків у доходах державного бюджету України..... 462

Клімченко Роман
Ризики трансфертного ціноутворення та шляхи їх мінімізації 465

Козлов Євген
Зарубіжний досвід податкових реформ у післявоєнний період..... 468

Корягіна Марія
Основні недоліки сучасної податкової
системи України та напрями їх реформування..... 471

Лазаренко Людмила
Аналіз ролі податкових надходжень
у формуванні місцевого бюджету України 474

Лиштван Дмитро
Податкове рахівництво в системі інституту
фінансового рахівництва 478

Лісовська Наталія
Особливості оформлення податкової знижки
з податку на доходи фізичних осіб 2024 року 482

Маценко Вікторія
Формування сучасної податкової системи в Україні 485

Мілєєва Вікторія
Спрощена система оподаткування
як мікроекономічний фіскальний регулятор..... 489

Москальова Юлія
SWOT-аналіз поведінкової економіки
у рамках податкової системи України..... 492

Науменко Ольга
Особливості земельного оподаткування в Україні..... 495

Нездойминога Олена
Земельний податок-2024: особливості сплати та звітування 498

Новицька Анна
Особливості оподаткування під час воєнного стану в Україні 501

Норенко Анастасія
Реформування податкової системи України
в умовах воєнного стану 504

Чеховська Валерія
Реформування податкової системи України
в умовах сьогодення: особливості, напрямки 507

Тіщенко Світлана, Слободянюк Наталя
Податкова політика держави в системі
державного регулювання економіки 511

Тритинник Христина
Оподаткування підприємств під час війни..... 514

Цегельник Вячеслав
Державне регулювання інноваційності інвестиційних процесів 518

Шевченко Анна
Проблеми податкового законодавства в умовах сьогодення 522

Ярош Михайло
Непрямі податки та їх вплив на суспільний добробут 525

СЕКЦІЯ 6. ПЕРСПЕКТИВИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ

Grosu Olesea
Prospects of digitization in public finance management 529

Альохіна Олена
Державний фінансовий контроль
в умовах цифровізації економіки 532

Баюс Лілія
Цифрові інструменти підвищення
ефективності державного управління 535

Бецко Поліна
Обліково-аналітичне забезпечення в системі
управління підприємством: сутність і структура 538

Бурдяк Михайло
Використання інструментарію ефективного
забезпечення цифровізації аграрних підприємств 542

Вакулко Анна
Сучасний стан, проблеми та перспективи
інвестування в криптовалюту 546

Герман Яна
Цифровізація системи публічних закупівель України 549

Герман Яна
Особливості податкової системи України в умовах війни 552

Гринишин Ростислав
Дистрибутивно-лагова модель залежності обсягу валового
національного доходу від доходів населення України 555

Добрянська Наталія
Цифрові технології як інструмент підтримки
фінансової стійкості домогосподарств України
в умовах викликів сьогодення 558

Дудник Марія
Тенденції цифрової трансформації публічних фінансів 561

Жарікова Анна
Відповідальність несвоєчасного виконання
грошових зобов'язань позичальників
за кредитними операціями комерційних банків 564

Жарікова Олена, Пащенко Оксана
Упровадження нормативів ліквідності
LCR та NSFR для банківських груп..... 566

Книш Дарина
Перспективи цифровізації управління публічними фінансами..... 569

Кушнір Діана
Переваги та ризики цифровізації для економіки й суспільства 572

Миколайчук Софія
Роль і значення цифровізації у реформуванні
системи управління державними фінансами 575

Міщук Володимир
Майбутнє використання цифрових технологій
для управління державними фінансами 578

Олійник Анастасія
Електронні сервіси державної казначейської
системи України: зручність і шлях
до ефективного управління державним бюджетом 580

Савенкова Марія
Перспективи цифровізації управління публічними фінансами..... 583

Сапальов Віктор
Цифровізація ринку облігацій внутрішніх
державних позик та її роль в умовах воєнного стану..... 586

Сисенко Єлизавета
Цифрові інструменти для оптимізаціїї
бюджетного планування та моніторингу витрат 589

Скрипник Тарас
Цифрові технології у фінансах: сучасність та перспективи 592

Sova Olena
Digital future of public financial management..... 596

Сотніков Віталій
Технології обробки великих даних у фінансах..... 599

Струк Артем
Тренди в туристичному страхуванні 602

Токарчук Ольга
Цифрова трансформація управління бюджетними
ресурсами в Україні: виклики та перспективи 604

Феденко Дмитро
Візуальні конфігуратори прикладних систем
як перспектива цифровізації управління публічними фінансами..... 607

Фомов Дмитро.
Цифровізація банківських послуг та новації
в обслуговуванні клієнтів 609

УДК 336.22:332.142.4:504.062

Давиденко Маргарита,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня
Науковий керівник:
Новицька О. В.,
канд. екон. наук,
Державний податковий університет,
м. Ірпінь, Україна

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВИ В ОХОРОНІ ДОВКІЛЛЯ

Економічна активність і промислове виробництво часто супроводжуються збільшенням викидів шкідливих речовин і забрудненням довкілля. У таких умовах посилення екологічного оподаткування може стимулювати компанії до застосування чистих технологій та ефективного використання ресурсів. Ефективне екологічне оподаткування має сприяти відкриттю можливостей для розвитку нових, екологічно чистих технологій та ухвалення ефективних рішень.

Екологічне оподаткування представляє собою один із інструментів, який використовує держава для захисту довкілля. Подолання неефективності таких податків та регулювання природоохоронної діяльності в Україні потребує аналізу, оцінки та реагування на причини і наслідки складних впливів високого рівня тіньової економіки та корупції на екологічне оподаткування в країні [1].

Система екологічного оподаткування є ключовим елементом економічного механізму управління природними ресурсами, оскільки використовує фіскальний інструмент - екологічний податок. В умовах сучасної української дійсності цей податок стягується за викиди та скиди шкідливих речовин, а також за утилізацію відходів. З урахуванням основних принципів податкового регулювання стосовно відтворювальних пропорцій, екологічний податок має виконувати регулюючу, стимулюючу та фіскальну функції. Аналіз наявних теоретичних та методологічних підходів до формування сучасних систем екологічного регулювання природокористування підтверджує, що головною

метою системи екологічного оподаткування є стимулювання раціонального використання природних ресурсів [2]. В Україні ключовим компонентом такої системи є екологічний податок; додатково до природоохоронних функцій, їх частково виконує рентна плата та певні види акцизного податку. Екологічний виконує певні функції, включаючи регулюючу (природоохоронну) та фіскальну. Проте в Україні ці функції не виконуються належним чином через відсутність значної позитивної динаміки у показниках еколого–економічного розвитку.

Виходячи із основних функцій оподаткування, платежі екологічного спрямування, зазвичай, поділяють на дві основні групи [1]:

– компенсуючі платежі;

– регулюючі платежі.

Платежі, що сплачуються за будь-який негативний вплив на довкілля, відомі як регулюючі. Ці платежі виступають одним з ключових економічних інструментів, які змушують користувачів природних ресурсів, чия діяльність призводить до негативного впливу на довкілля, самостійно вживати заходів для зменшення цього впливу. Ставки регулюючих платежів відрізняються великою різноманітністю, тому запобігання або зменшення негативного впливу на довкілля стає більш вигідним для суб'єктів господарювання, ніж сплата цих податків. Окрім стимулюючого впливу, екологічне оподаткування повинно мати компенсаційний характер.

Платежі з екологічного спрямування утворюють фонди для охорони довкілля, оскільки саме в цих фондах збираються кошти для фінансування державних програм та заходів з раціонального використання природних ресурсів, охорони навколишнього середовища та інших цілей, пов'язаних з цією сферою діяльності. Тому наукова література виділяє другу групу платежів екологічного спрямування - компенсуючі платежі, які збирають гроші та накопичують їх у спеціальних екологічних фондах (наприклад, плата за спеціальне використання природних ресурсів). Такі платежі часто називають фінансуючими. При встановленні розміру цих платежів враховуються показники прибутковості підприємств та неперервність фінансових надходжень. На відміну від регулюючих, ці платежі спрямовані на фінансування природоохоронних заходів і не пов'язані безпосередньо з величиною негативного впливу на навколишнє природне середовище та ресурси [4].

Основними шляхами вдосконалення поточної системи екологічного оподаткування в Україні є: впровадження прогресивної шкали оподаткування екологічним податком (за більших обсягів викидів та відходів ставки податку мають збільшуватись); надання податкових пільг суб'єктам господарювання, які використовують ресурсозберігаючі технології; впровадження податку на продукцію, що містить екологічно шкідливі речовини (цей податок існує в більшості європейських країн); введення збору на захист довкілля для суб'єктів господарювання, які є платниками екологічного податку; при цьому платежі від цього збору мають надходити до спеціального фонду державного бюджету України з цільовим спрямуванням на природоохоронні заходи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Давиденко Н. М., Лемішко О. О. Вирішення еколого-економічних проблем землекористування в аграрному секторі економіки України. *Екологічна політика і право ЄС та їх імплементація у правову систему України* : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 16 травня 2019 р. К. : Видавничий центр НУБіП України, 2019. 387, [123–125] с.

2. Давиденко Н. М., Жовніренко О. В., Ключка О. В. Фінансове забезпечення відтворення збалансованого сільськогосподарського землекористування. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво.* 2021. Вип. 4 (121). С. 111–116.

3. Мандрик В. О., Новак У. П. Екологічний податок в Україні: зарубіжний досвід, сучасні реалії, напрями удосконалення. *Науковий вісник НЛТУ України.* 2016. Вип. 26.6. С. 20–26. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnltu_2016_26.6_5

4. Якуша Я. Екологічне оподаткування як складова екологічної політики держави. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки.* 2014. № 1. С. 35.

5. Податковий кодекс України : Закон України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI.

6. Європейське агентство з навколишнього середовища : офіційний вебсайт European Environment Agency. URL : https: // www.eea.europa.eu/about-us /who#tab-related-publications